

21 lipca 2021

Szachy Sandomierskie

Obchodzony wczoraj Międzynarodowy Dzień Szachów pozwala przypomnieć o wyjątkowym zestawie bierek, znanym jako Szachy Sandomierskie przechowywanym w Muzeum Okręgowym w Sandomierzu. Ten niekompletny zbiór figur szachowych ma bogatą i długą historię.

Są to szachy pochodzenia arabskiego z przełomu XII i XIII wieku. Do pełnego zestawu 32 tego powodu przekształcili pierwotne hinduskie wzory figur w formy abstrakcyjne i geometryczne symbole. Jeden skoczek został „podrobiony”. Pierwotnie nie należał do zestawu. Został dorobiony później lub dołożony z innego, podobnego zestawu – zapewne po tym, kiedy oryginalny zginął. Figura posiada inne proporcje i ornament w postaci kółeczek wykonanych cyrklem o nieco mniejszej średnicy.

Szachy sandomierskie są najcenniejszym zabytkiem w zbiorach archeologicznych Muzeum Okręgowego w Sandomierzu. Zostały odnalezione w 1962 roku, podczas badań wykopaliskowych na Wzgórzu Staromiejskim w Sandomierzu.

Pionki szachów sandomierskich są niewielkie. Wysokość największej nie przekracza 25 mm. Zważywszy wysokość pionków można stwierdzić, że są to szachy podróżne. Oryginalna szachownica była wykonana ze skóry. Zdobienie szachów stanowią proste linie nacięć oraz wykonane cyrklem kółeczka. Mają jasnobezowy kolor. Różnice w głębokości ryty linii ornamentu i wyrazistości „oczek” odróżnia figury „czarne” od „białych”. Muzułmanie zgodnie z prawami Koranu nie mogą tworzyć realistycznych przedstawień istot żywych. Z tego powodu przekształcili pierwotne hinduskie wzory figur w formy abstrakcyjne i geometryczne symbole. Jeden skoczek został „podrobiony”. Pierwotnie nie należał do zestawu. Został dorobiony później lub dołożony z innego, podobnego zestawu – zapewne po tym, kiedy oryginalny zginął. Figura posiada inne proporcje i ornament w postaci kółeczek wykonanych cyrklem o nieco mniejszej średnicy.

Dzień Szachów najlepiej uczcić grą w szachy. Ta królewska, niezwykle rozwijająca intelektualnie gra ma ogromny wpływ na sferę intelektualno-poznawczą człowieka. Wymaga opracowania różnych, stale modyfikowanych strategii oraz ciągłego podejmowania decyzji. W trakcie gry aktywowane są jednocześnie, często przeciwstawne umiejętności intelektualne, a wszystko po to, aby zaprojektować zwycięską strategię. Musi być ona na bieżąco weryfikowana, ze względu na odpowiedzi przeciwnika.

A oto siedem powodów, dla których warto grać w szachy:

1. Poprawiają zdolności intelektualne.
2. Zwiększają IQ.
3. poprawiają umiejętności arytmetyczne.
4. Wyostrzają zdolności językowe.
5. Kształcą umiejętność krytycznego myślenia.
6. Wspomagają rozwój inteligencji emocjonalnej i umiejętności psychospołecznych.
7. Mają walory terapeutyczne.